

ÖZ

Yazar	: Bülent TURALI
Üniversite	: Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bilim Dalı	: Maliye
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xxvii + 183
Mezuniyet Tarihi	: 20/01/2010
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Turusbek ASANOV

VERGİ TEŞVİKLERİİNİN EKONOMİK ETKİLERİ VE KIRGİZİSTAN ÖRNEĞİ

Teşvikler, hemen her ekonomi için önemli yer tutan problemlerdendir. Teşvikin türü, uygulama şekli ve alanı, gözetilen hedef, ulaşılan sonuçlar beraberinde birtakım riskler taşımaktadır. Böylece teşviklerin ekonomik etkinliği tartışma konusu olmaktadır.

Teşvik uygulamalarının en sistematik olanı; vergi sistemi içerisinde düzenlenen teşvikler olarak kabul edilebilir.

Birinci bölümde, maliye bilim dalında gelişmeler, araştırma sonuçları ve yayınlar taranarak şu anlatılmak istenmiştir; Kamu maliyesinin en temel geliri olan vergi; günümüzde klasik fonksiyonlarından oldukça farklı bir yerededir. Hükümetler, vergi politikaları yolu ile zincirleme olarak çok büyük ekonomik, sosyal ve siyasi sonuçlar elde edebilmektedirler.

Vergiler, kamu harcamalarının finansman kaynağı olmaktan öte; kamunun elinde güçlü bir silah olarak istenilen sektörler lehine veya aleyhine neticeler almaktır işe yaramaktadır. Vergiler yolu ile ekonominin işleyişi kontrol edilebilmektedir. İstenilen tüketim artışı, talep kısıltması, vatandaşın gelirinden mahrum bırakılması sureti ile gelir dağılımında belli hedefler gözetilmesi, hedef kitlelerin refahının diğerlerine kavuşturulması, yatırımların yönlendirilmesi...

Vergilemeye gidilirken klasik mali anlayışın yerine modern anlayışı benimseyen ülkeler, vergilemede teşvik edici vergi politikası yerine tarafsız vergi politikasını benimseseler de vergiler kamu harcamasına dönüşürken etkilerinin tarafsız olmasını düşünmek mümkün değildir. Modern mali anlayışta ödeme gücü ilkesinin yanında fayda yaklaşımı birlikte değerlendirilmektedir. O halde gerektiğinde vergi teşvikleri bir çare olarak düşünülebilir.

İkinci bölümde problemin ele alınan yönü; genel olarak vergi teşviklerinin türleri, vergi teşvik türlerinin birbirlerine karşı olan üstünlükleri, teşviklerden beklenen ekonomik sonuçlar yanında; etkinliklerinin birtakım risklerden etkilendiği olmuştur. Ayrıca vergi teşviklerinin birer kamu harcaması niteliği taşıdığı ortaya konulmuş; bütçe sürecine katılmaları gerektiği sonucuna varılmıştır. Yatırımlara dayalı ekonomik kalkınma modeli benimseyen ülkelerde yatırımcılar, çeşitli teşvik araçları ile bu arada vergisel düzenlemeler ile isteklendirilebilir. Bunlardan; vergi ertelemesi, vergi tatili, yatırım indirimi, hızlandırılmış amortisman, ihracat istisnaları-özellikle KDV yönünden-, vergi indirimi, finansman fonu, zarar mahsubu, vergi iadesi ve bazı işletim giderlerinin kazançtan indirilebilmesi ve benzerleri; halen geniş uygulama alanına sahip belli başlı vergi teşvikleridir. Kaynakları yetersiz ülkelerde özel yatırımları harekete geçirmek, küresel sermayeyi çekebilmek ya da gelişmiş ülkelerde durağan hale gelen yatırımlara hız kazandırmak için vergi teşvikleri ile başarılı sonuçlar almak mümkün olabilir.

Bazen de ister istemez belli teşvikleri siz de uygulamak zorunda kalabilmek- tesiniz. Zira küresel ekonomi içerisinde karşılıklı çıkarlarınız bunu zorunlu kılmaktadır. İhracatın, mal veya hizmetin teslim edildiği ülkede vergilendirilmesi- KDV yönünden- buna en güzel örnek olarak verilebilir.

Ancak, Dünya'nın pek çok ülkesinde çeşitli amaçlarla uygulanan vergi teşvikleri ile başarı sağlamak risk taşıdığı gibi bir takım şartlara da bağlıdır. Uygulanan teşvikler, zamanla belirli kesimler lehine bir imtiyaza dönüşüp esas fonksiyonundan uzaklaşabilir. Bu arada vergi teşviklerinden beklenen etkinlik, yatırımları doğrudan etkileyen başka faktörlerin kısacasındadır. Hükümet davranışları ve politikaları, maliyetler, riskler, coğrafya, piyasa büyülüğü ve tüketici davranışları vergi teşviklerinin etkin olmasında birlikte ele alınması gereken konulardır.

Kaldı ki; vergi teşvikleri birer kamu harcaması niteliğindedirler. Ortada; kar-zarar muhasebesini gerektiren bir durum vardır. Muhasebeleştirilebilen vergi teşvikleri, bütçe ile birlikte ele alınıp yasama ve yargı organlarının vesayetine tabi tutulmalıdır. Bu, anayasal güvence ile perçinleştirilmelidir. Bu şekilde, vergi teşviklerinin etkinliğini artırmak için körü körüne teşvik kapsamını genişletmektense; sonuçlarını bütçe ile değerlendirip rasyonel davranışmak mümkün olabilir. Bu metodu, başta ABD olmak üzere bazı batılı ülkeler son yıllarda uygulamaktadır; hükümet nezdinde ilgili hizmet birimleri teşekkür etmektedirler. Türkiye'de de benzer adımlar hızlandırılmış, son yıllarda teşvik uygumla sonuçlarına dair bilgiler bütçe ile birlikte kamuoyuna duyurulmaya başlanmıştır.

Üçüncü bölümde; ilk iki bölümdeki bilgiler ışığında Kırgızistan'ın teşvik sistemi içerisinde özellikle vergi teşvikleri araştırılmış ve etkinliğine dair bir sonuç elde edilmeye çalışılmıştır. Kırgızistan'da yerli ve yabancı yatırımlara yönelik etkin bir vergi teşvik sistemi olduğu söylenemez. Kırgız Cumhuriyeti Vergi Kanunu, yatırımlara dayalı bir kalkınma hamlesini yeterince desteklememektedir. Ayrıca yatırımcılar üzerinde yapılan araştırma sonuçları; vergi teşvik sisteminin yatırım kararlarına etkisini neredeyse sıfır olarak göstermektedir. Ayrıca ülkenin vergi gelirlerinin Dünya ortalamasının çok gerisinde kalması yanında; vergi gelirleri kendi aralarında derin uçurumlara sahiptir. Örneğin Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi gelirleri toplamı dahi, Katma Değer Vergisi gelirlerinin çok gerisinde kalmaktadır. Şu halde kurumsal bir vergi tabanından söz edilemeyeceği gibi, Gelir ve Kurumlar Vergisi ile getirilen teşviklerin ekonomik etkileri zayıflamaktadır. Nitekim yapılan araştırmalarda, yatırımcıların KDV üzerinden teşvik istedikleri belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler:Vergi, yatırım, teşvik, kalkınma, kamu harcaması

Кыскача мазмуну

Даярдаган :Бюлент Турали
Университет :Кыргыз Турк Манас Университети
Anabilim Dağı :Коомдук Илимдер Институту
Багыты :Финанс
Иштин сыпаты :Диссертациялык иш
Беттердин саны xxvii + 183
Бүтүрүү датасы :20/01/2010
Илимий жетекчи :Доц. Доктор Асанов Турусбек.

Салыктык стимулдаштыруунун экономикалык таасирлери

Стимулдаштыруу, ар бир эле экономикада маанилүү орунду ээлеген маселелерден болуп саналат. Стимулдаштыруу түрү, формасы жана сферасы, көздөлгөн максат, жетишкен жыйынтыктардын баарында кандайдыр бир рисктери бар. Ошошдуктан, стимулдаштыруулардын экономикалык эффективдүүлүгү ар кандай тартышууларга себеп болуп келет.

Стимулдаштыруулардын эң эле системалуу формасы салык системасы боюнча берилген стимулдаштыруулар эсептелинет.

Биринчи бөлүмдө, финансы илиминдеги өнүгүүлөр, изилдөөлөдүн натыйжалары жана адабияттар иликтелип, төмөнкү нерселер түшүндүрүлүгө аракет кылышкан: мамлекеттик финанснынын эң негизги кирешеси болгон салык; азыркы мезгилде классикалык функцияларындан аябагандай эле өзгөргөн. Өкмөт салык саясаты аркылуу чынжырлуу таасир менен экономикалык социалдык жана саясий натыйжаларды ала алат.

Салыктар, мамлекеттик чыгашалардын финанссылык булагы болуудан тышкary, мамлекеттин колундагы күчтүү курал болуп, максатталган секторлор үчүн пайдасылуу же аларга каршы натыйжаларга жетүү мүмкүнчүлүгүн берет. Салыктар аркылуу экономиканын иштешин көзөмөлдөөгө болот. Максатталган өлчөмдө керектөөнү жогорулаттуу, суроо-талапты кысуу, жараандардын кирешелеринин бир бөлүгүн кармап калып кайра бөлүштүрүү боюнча белгиленген максаттарга жетүү, аныкталган топтун жашоо деңгээлин башкалар менен төндөө, инвестицияны багыттоо...

Салыктандырууда классикалык финанссылык ой-жүгүртүүлөрдү жактаган өлкөлөр, салыктандырууда стимулдаштыруучу салык саясаттарынын ордуна нейтралдуу салык саясаттарын колдонушса да, салыктар мамлекеттик чыгашаларга айланып жаткан учурда алардын таасирлерин нейтралдуу деп ойлоо мүмкүн эмес. Азыркы финанссылык көз караш боюнча төлөө жөндөмдүүлүгү принципи менен бирге пайда принципи да каралат. Мынданай учурда салыктык стимулдаштырууларды керек болгон мезгилде колдонуулуучу чара катары кароого болот.

Экинчи бөлүмдө маселенин төмөнкү тараптары изилденген: жалпы салыктык стимулдаштыруунун түрлөрү, салыктык стимулдаштыруу түрлөрүнүн артыкчылыктары, стимулдаштыруудан күтүлгөн экономикалык жыйынтыктар менен бирге алардын эффективдүүлүгүнө бир канча рисктөр таасир эте тургандыгы аныкталган. Өзгөчө салыктык стимулдаштыруулар мамлекеттик чыгаша мүнөзүнө ээ экендиги көрсөтүлгөн; бюджеттик процесске катышуусу керек деген жыйынтык чыгарылган. Инвестицияларга таянган экономикалык өнүгүү моделин жактаган өлкөлөрдө инвесторлордун кызыгуусун ар кандай стимулдаштыруу инструменттери менен алардын арасында салыктык жөнгө салуулар аркылуу менен жаратышат. Алар: салыктын узартылышы, салык каникулу,

тездетилген амортизация, экспорттук жеңилдиктер – өзгөчө КНС боюнча, финансисылоо фонду, чыгымдардын чыгарылып ташталуусу, салыктын кайтарылып берилиши жана башка кәэбір операциондук чыгымдардын кирешелерден чыгарылуусу жана ушул сыйктуу инструменттер азыр деле кеңири колдонулган негизги салыктык стимулдаштыруулар болуп саналат. Ресурстары жетишсиз болгон өлкөлөдө жеке инвестицияларды кыймылга келтирүү, глобалдык капиталды тартуу же өнүккөн өлкөлөрдө турup калган инвестицияларга кыймыл жаратуу үчүн салыктык стимулдаштыруулар менен ийгиликтүү натыйжаларга жетүүгө болот.

Кээде кааласан да каалабасан да белгилүү стимулдаштырууларды сиз да колдонууга мажбур болуп калышыңыз мүмкүн. Себеби, глобалдык дүйнөдө өз ара пайда көздөө бул нерсеге мажбур кылат. Экспорттун, товар же кызмат көрсөтүлгөн өлкөдө КНСтин салынышы эң жакшы мисал болат.

Бирок, дүйдөдөгү көп өлкөдө ар кандай максатта колдонулган салыктык стимулдаштыруулары арқылуу ийгиликке жетишүү рисктери бар болушу менен бир канча шарттарга да байланыштуу болуп саналат. Колдонулган стимулдаштыруулар мезгили менен белгилүү топтор үчүн женилдиктерге айланып негизги функциясынан узакташып кетиши мүмкүн. Бул учурда салык стимулдаштыруудан күтүлгөн эффективдүүлүк, түздөн-түз таасири тийгизген башка факторлордун ортосунда калат. Мамлекеттин кыймыл-аракети жана саясаттары, чыгымдар, рисктер, рыноктун чондугу жана керектөөчүнүн кыймыл-аракеттеринин натыйжалуу болушу менен бирге каралышы керек болгон маселелер болуп саналат.

Салыктык стимулдаштыруу, андан сырткары, мамлекеттик чыгашалар мүнөзүнө ээ. Бул жерде пайда-зыяндарынын бухгалтердик эсеби талап кылынат. Бухгалтердик эсепке киргизилген салыктык стимулдаштыруу бюджет менен бирге каралып мыйзам чыгаруу жана сот органдарынын иликтөөсүнөн өтүшү керек. Булл нерсе конституция менен бекитилиши керек. Булл жол менен салыктык стимулдаштыруулардын эффективдүүлүгүн жогорулатуу үчүн акылга салbastan кеңейтүүнүн ордуна натыйжаларын бюджет аркылуу карап, рационалдуу мамиле кылууга болот. Булл метод АКШ башында болгон көптөгөн батыш өлкөлөрүндө акыркы жылдарда олдонулууда; өкмөт астында тиешелүү кызмат органдары түзүлүүдө. Түркияда да тиешелүү кадамдар тездетилип, акыркы жылдарда стимулдаштырууну колдонуунун жыйынтыктары боюнча маалыматтар бюджет менен бирге калкка угузала башгады.

Үчүнчү бөлүмдө; алгачкы эки бөлүмдөгү маалыматтар боюнча Кыргызстандын стимулдаштыруу системасы боюнча айрыкча, салыктык стимулдаштыруулар изилденген жана алардын эффективдүүлүгү боюнча жыйынтык алууга аракет жасалган. Кыргызстанда жергилитүү жана чет элдик инвесторлорго багытталган салыктык стимулдаштыруу системасы бар деп айта албайбыз. Кырыз Республикасы Салык Кодексинде инвестицияларга таянган өнүгүү демилгесине жетишээрлик деңгээлде колдоо көрсөтүлбөйт. Өзгөчө, инвесторлор боюнча жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн натыйжасы: салыктык стимулдаштыруу системасынын инвестиция чечимдерине таасири нөлгө жакын болгондугун көрсөттү. Айрыкча, өлкөнүн салыктык кирешелери дүйнөдө орточо деңгээлинен өтө төмөн калгандыгы менен бирге ; салыктык кирешелердин орду түбү жок. Мисалы, киреше жана пайда салыктарынын жалпы саны да кошумча нарк салыгынын кирешесинен аз. Бул учурда корпоративдик салыктык база жөнүндө эч кандай сөз айтууга мүмкүн эмес жана бул киреше нерсе киреше жана пайда салыктары менен берилген стимулдаштыруу чараларынын экономикалык таасирлеринин күчү азайууда. Мисалы, жүргүзүлгөн изилдөөлөрдө инвесторлор КНС боюнча жеңилдиктер берилишин каалагандыгын билдиришкен.

Ачкыч Создор :салык - инвестиция - женилдик- мамлекеттик чыгаша- өнүкү

ABSTRACT

Author	: Bülent TURALI
University	: Kyrgyzstan Turkey Manas University,
Department	: Social Sciences Institute
Field	: Finance
Quality of the Thesis	: Master's Thesis
Number of Pages	: xxvii+183
Graduation Date	: 20/01/2010...
Supervisor	: Assoc. Dr. Turusbek ASANOV

ECONOMIC EFFECTS OF TAX INCENTIVES

Incentives, almost for every economy place one of the most important problems. Type of incentive, kin and area application, favored goals and achieved results have so- me risk though. Thus, the economic efficiency of the incentives becomes a controversial subject.

The most systematic incentive applications are incentives which are held within the tax system could be considered.

In the first section, by scanning the developments in financial sector, research results and publications, it is wanted to be explained that; tax as the most basic income of the public finances is today in a very different place from its classial functions.

Governmets,throung tax policies, can achieve a very large chain of economic, social and political consequences.

Taxes, rather than merely as a source of financing public expenditure, are useful as a powerful weapon in the hands of the public sector to get consequences in favor of or against the desirer sectors. The functioning of the economy can be controlled via taxes: such as the requested increase in consumption, curtailing of demand, respecting sprecific objectives in the distribution of income throung deprivation of the income of citizens, healing the welfare of target groups to the level of others, direction of investments...

In the countries which adopt modern financial approach instead of traditional one in taxation and also althoughn they adopt neutral tax policy rather than encouraging tax policy it is impossible to think the effects of taxes as neutral while they are returning to public expenditure. In modern financial approach the finance solvency principle and the benefits approach are evaluated to gether. Then when it is needed the tax incentives should be considered as a remedy.

In the secont part, the side of the problem that is taken is; the type of tax incentives in genaral, comparative advantages of tax incentives, besides the expected economic results of incentives, their efficiency has been influenced by some risk. In addition it has been put forward that tax incentives have the quality of public expenditure, and it has been concluded that they should be participated in the process of the budget. In the countries that adopt the investment based economic development, investors can be encouraged with various incentive types and also with some tax arrangements.Of these, tax-deferral system, tax holiday, investment allo wances, accelerated depreciation, export exceptions-particularly in terms of VAT(Value Added Tax), tax rebate, financing fund, loss deduction, tax refund and some operating expenses which can be taken from earning, etc.; are the major tax incentives which have a wide range of application field at present. In order to attract global capital and to mobilize private investments in poor countries or in order to speed stable invesments in developet countries it may be possible to get successful results with tax incevtives.

Sometimes you can be forced to implement some incentives inevitably. Because in the global economy our mutual interests require it. Exports, goods or services are taxed in the countries they are delivered in terms of VAT, as this may be the most beautiful example.

However, in many countries in the world to be successful with tax incentives that are applied for various purposes include risks and also achievements depend on some conditions. Applied incentives can turn into a concession in favor of certain sector and as a result can move away from their main functions. Meanwhile, the expected effectiveness of tax incentives is under the effect of some other factors which affect the investments directly. Government behavior and policies, costs, risks, geography, market size and consumer behavior issues are needed to be addressed together for the effectiveness of tax incentives.

Moreover, as quality tax incentives are one of the public expenditures. Because there is a situation that requires profit-loss accounting. Accounted tax incentives should be taken together with the budget and should be subject to the guardianship of legislative and judicial organs and this should be assured with constitutional guarantees. In this way, rather than expanding the incentives blindly to increase the effectiveness of tax incentives, it may be possible to evaluate the results with the budget and act rationally. Particularly the United States and some Western countries have implemented this method in recent years and have formed related service units by their governments. Similar steps in Turkey have also been accelerated and in recent years tax incentive implementation results have been announced to the public with the information about the budget.

In the third section, in the light of the information of the previous two parts tax incentives in particular have been investigated in Kyrgyzstan's incentive system and have been tried to obtain a conclusion about their effectiveness. It can not be figured out that tax incentive system for domestic and foreign investment in Kyrgyzstan is efficient. The tax law of the Kyrgyz Republic does not support investment-based development projects sufficiently. In addition, the research results on the investors show that, the effect of tax incentive system on investment decisions is almost zero. Moreover, the country's tax revenues remain very far behind the world average and tax revenues have disproportions in amount among themselves. For example, even the total revenues of Income Tax and Corporate tax base can not be mentioned and the economic effects of income and corporate tax incentives are weakened too. Indeed, in researches, it is determined that investors ask for incentives over VAT.

Keywords :Tax, investment, incentives, development, public expenditure.

АБСТРАКТ

Автор	:Бюлент ТУРАЛИ
Университет	:Кыргызстан- Турция Университет Манас,
Отдел	:Институт социальных наук
Сфера деятельности	:Финансы
Качество диссертации	:Магистерской диссертации
Количество страниц	:xxvii+183
Выпускные Дата	:20/01/2010
Руководитель	:Доц. Доктор Турусбек Асанов

Воздействие налогового стимулирования на экономику

Стимулирование, почти в каждой экономике является проблемой, занимающее важное место. Вид стимулирования, форма применения и сфера, намеченная цель, вместе достигнутым результатом несет с собой целый ряд рисков. Таким образом, экономическая эффективность стимулирований является предметом дискуссий.

В применении самым систематичным стимулированием признаются стимулирования в рамках налоговой системы.

В первой главе изучая развития в финансовой науке, результатов исследований и литературы, автор хотел изложить следующее: налог, являющийся основным источником доходов в государственном финансовом секторе, в настоящее время имеет намного больше функций, чем классические. Правительства, с помощью налогов достигают значительных экономических, социальных и политических результатов.

Налоги, кроме того, что являются источником финансирования государственных расходов: являясь сильным оружием на руках государства, помогают достичь результатов в пользу или против определенного сектора. Путем налогов можно контролировать функционирование налогов. Желаемое увеличение потребления, сдерживание спроса, преследовать определенные цели в перераспределении доходов, выравнивание жизненного уровня, направление инвестиций...

В налогообложении, страны, применяющие современные финансовые подходы, вместо классического подхода, хотя используют нейтральные налоговые политики, вместо, стимулирующих, невозможно думать о нейтральности их влияний, когда они превращаются в государственные расходы. В современном финансовом подходе, вместе с принципом платежеспособности изучается и принцип полезности. В этом случае, налоговые стимулирования при необходимости могут рассматриваться как один из путей решения.

Во второй главе рассмотрено следующие стороны проблемы: виды налоговых стимулирований, их преимущества, выявлено что, вместе с тем, что от стимулирований ожидается экономические результаты, на них влияет ряд рисков. Особенно, отмечено что, налоговые стимулирования имеют свойство государственных расходов: сделан вывод о том что, их нужно включить в бюджетный процесс. В странах, применяющие модель развития, опирающиеся на инвестиции, при привлечении инвестиций, вместе с разными инструментами стимулирования используются и налоговые регулирования. Из них; отсрочка налогов, налоговые каникулы, инвестиционные вычеты, ускоренная амортизация, экспортные исключения – особенно по НДС -, налоговые льготы, фонд финансирования, вычет убытков, возмещение налогов и вычет некоторых операционных расходов из прибыли и другие; являются до сих пор широко используемые и основными

налоговыми стимулированиями. В странах, где недостаточно ресурсов, можно достичь успешных результатов с помощью применения налоговых стимулирований для мобилизации частных инвестиций, привлечения глобальных капиталов и инвестиций развитых стран, которые пришли в неподвижное состояние.

А некоторых случаях, желая того или нет вы будете вынуждены применить определенные стимулирования. Потому что, взаимные выгоды в глобальном мире вынуждает на это. Взимание НДС по принципу назначения, может быть хорошим примером.

Но, во многих странах, достижения успехов с помощью налоговых стимулирований, применяющих в разных целях, вместе с рисками зависят от целых ряд условий. Применяющие стимулирования, со временем превращаясь в привилегии в пользу некоторых слоев, могут потерять свои основные функции. Тем временем, эффективность от налоговых стимулирований зависит от других факторов, оказывающие прямые влияния на инвестиции. Поведение правительства и политиков, затраты, риски, местоположение, объем рынка и поведение потребителя должны рассматриваться при достижении эффективности налоговых стимулирований.

Кроме этого налоговые стимулирования имеют свойство, как государственные расходы. Требуется ведение бухгалтерского учета налоговых стимулирований. И такие стимулирования должны пройти через рассмотрение законодательных и судебных органов вместе с бюджетом. Это нужно закрепить конституцией. Таким образом, вместо расширения их масштабов вслепую, для повышения эффективности налоговых стимулирований, можно вести себя рационально оценивая результаты вместе с бюджетом. Этот метод в последние годы используется, во главе США в некоторых западных странах: образовываются соответствие органы при правительстве. В Турции тоже ускорены подобные шаги, в последние годы результаты стимулирований предоставляются обществу вместе с бюджетом.

В третьей главе, изучена система стимулирований Кыргызстана, особенно автор, попытался выявить результаты налоговых стимулирований и их эффективность. В Кыргызстане нельзя говорить о существовании эффективной системы налоговых стимулирований для местных и иностранных инвестиций. Налоговый Кодекс Кыргызской Республики не оказывает инвестициям поддержку в достаточной мере. В частности результатов опросов инвесторов показали что, уровень влияния налоговых стимулирований на инвестиционные решения близко к нулю. Особенно вместе с тем что, налоговые доходы намного ниже среднего уровня, разница налоговых доходов между собой очень значительная. Например, даже общие налоговые доходы от подоходного налога и налога на прибыль, намного меньше от налогового дохода от НДС. В данном случае, невозможно говорить о корпоративной налоговой базе. Также, экономические влияния подоходного налога и налога на прибыль остается слабой. Например, исследования показали, что инвесторы хотят стимулирования по НДС.

Ключевые слова : налог, инвестиций, стимулов, разработка

